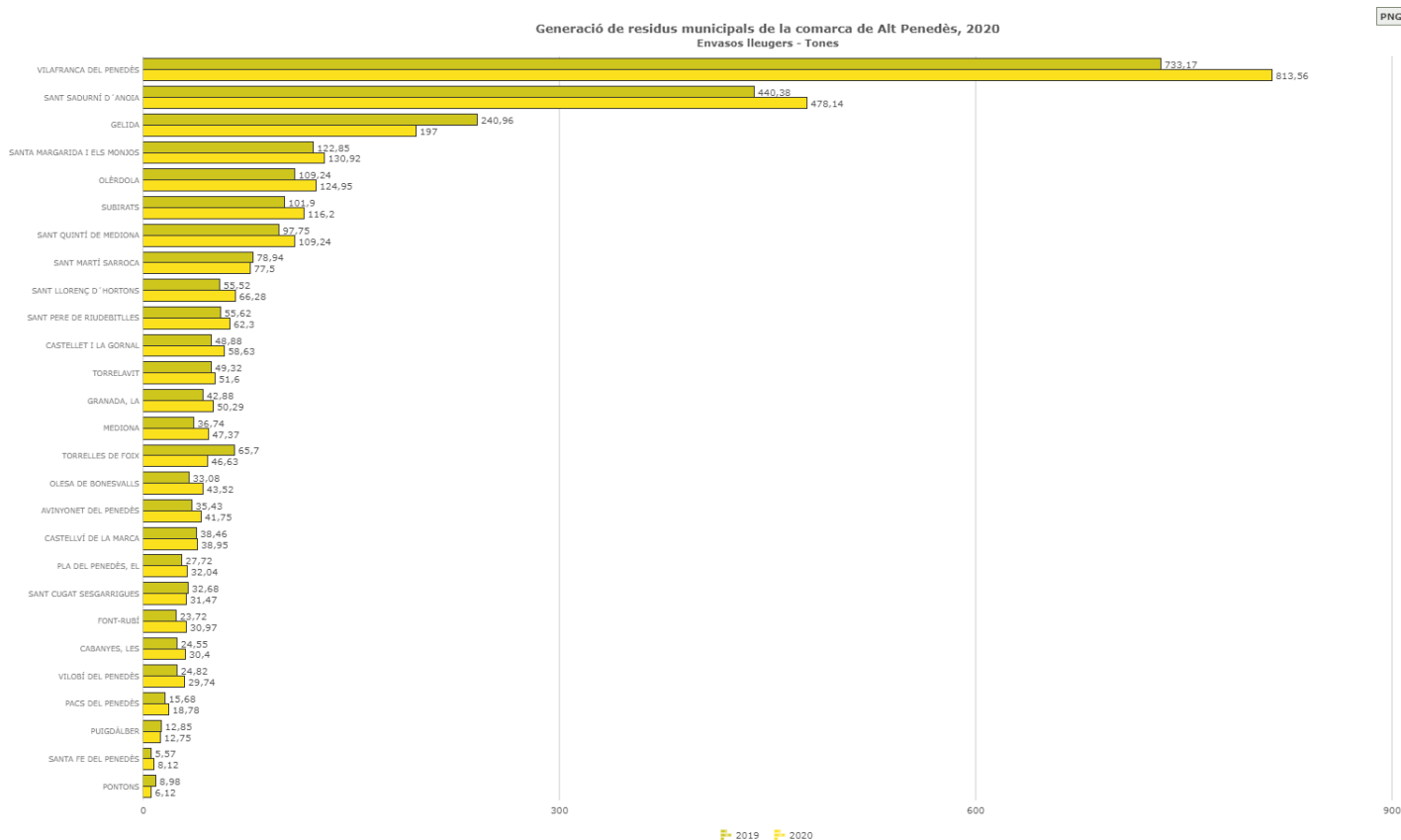

REUTILITZACIÓ DE PLÀSTIC COM A ELEMENT DE CONSTRUCCIÓ, MOBILIARI URBÀ I CONDICIONAMENT ASFÀLTIC

A tall d'introducció, m'agradaria en primer lloc fer una ràpida introducció de la situació a Vilafranca del Penedès.

Vilafranca del Penedès és una ciutat amb una població, segons el cens municipal amb data d'1 de gener de 2021 (IDESCAT) de 40.410 habitants. Segons dades estadístiques de l'Agència de Residus de Catalunya, l'any 2020 Vilafranca del Penedès va generar 813,56 tones de residus en forma d'envasos lleugers.

Això és òbviament un problema, però també hem de tenir la capacitat de concebre aquesta situació com una oportunitat. I és aquí on vull enfocar la meua idea per a Vilafranca.

Amb la utilització de maquinària que transforma els envasos en blocs de plàstic, seguint un procés de recollida de plàstic, trituració, fosa i transformació en blocs, s'aprofiten les característiques d'aquest material per construir un habitatge de manera més ràpida, econòmica, resistent al foc i que aïlla de temperatures i sorolls igual o millor que una casa convencional.

Aquest concepte ja és una realitat en diferents països, com són, Equador, Argentina, Colòmbia (amb les empreses Conceptos Plásticos i Econciencia Internacional), o Bèlgica (amb l'empresa Gablok), on a més de fer els blocs/totxos de plàstic, els folren amb fusta, de manera que aquesta

construcció d'habitatge de plàstic reciclat i reutilitzat pot ser tant per a cobrir necessitats temporals com per a viure en una casa personalitzada i amb disseny.

Aquesta reutilització del plàstic té un gran impacte potencial al territori, no només a Vilafranca del Penedès, sinó a la resta de Catalunya o Espanya, ja que reuneix les següents característiques:

1. Té una alta capacitat d'escalabilitat, atès que a tot arreu es generen residus plàstics.
2. Implica noves oportunitats per a les empreses que, a causa de la situació econòmica, han vist afectades la seva activitat.
3. És una solució versàtil per d'habitatge, ja que facilita en l'accés a col·lectius vulnerables, així com a la població més jove, que comparat amb la resta d'Europa, triga molt més a emancipar-se de casa dels pares.
4. En aquest procés transformatiu, es poden formar partenariats entre administracions públiques, el sector privat i Tercer Sector. Un exemple seria finançar una part de la maquinària necessària amb pressupost públic i utilitzar les instal·lacions de les empreses que vulguin adherir-se al projecte. Com a valor social afegit, es podria fomentar l'ocupació no només de persones en situació d'atur de llarga durada, sinó establir sinergies amb associacions que treballen amb persones en risc d'exclusió social i amb persones amb diversitat funcional per promoure'n l'ocupació.

Inici de la construcció i resultat final d'una casa fabricada per l'empresa belga Gablok

D'altra banda, aquest projecte fomentaria una major educació ambiental i conscienciació de l'impacte que tenen els nostres residus, la importància del reciclatge i la reutilització de materials, així com una transformació del teixit productiu local. Aquí seria vital implicar a les plantes processadores de residus (públiques i privades) per tal que formessin part de la cadena de subministrament. A més a més, seguint la línia del Servei d'Educació Ambiental de la Mancomunitat Penedès-Garraf, s'implementarien activitats i serveis en centres educatius i empreses del territori.

Un altre avantatge que comporta aquesta solució, a part dels ambientals, és alleujar les llistes d'espera d'Habitatge de Protecció Oficial, així com augmentar el parc d'HPO.

D'esquerra a dreta i de dalt a baix: procés de construcció, resultat final de la casa, i construcció d'un refugi per a 42 famílies a Colòmbia gràcies a aquesta tècnica de reciclatge.

No obstant això, és important recordar que l'ús del plàstic no només es limita a la construcció de cases, sinó que es pot fer servir per a la construcció de mobiliari urbà (parades d'autobús, bancs, murs de contenció, papereres, àrees recreatives per a infants, etc.), ampliacions d'habitatge, pèrgoles, coberts, tanques per donar privacitat, disseny d'exterior (terrasses, balcons, etc.) o barreres/aïllants acústics.

El reciclatge i reutilització del plàstic no es limita a la construcció. Existeixen iniciatives a Mèxic, Indonèsia i altres països que han traduït aquesta idea al paviment de carreteres, de manera que a més de reduir residus, s'aconsegueix allargar la vida de l'asfalt, que no pateixi tant els contrastos tèrmics (ja que s'escalfa menys) i redueix l'aparició d'esquerdes i altres deformacions, generant un impacte positiu en la seguretat viària i en la reducció d'avaries i danys en els vehicles.

Aquesta visió és la que té l'empresa escocesa MacRebur, que asfalta carreteres, aparcaments i entrades/sortides particulars de vehicles amb residus plàstics, de manera que es redueix l'ús de combustibles fòssils i, consegüentment, la petjada de carboni.

Aquesta idea podria ser d'inspiració per a les administracions locals a l'hora de pavimentar les vies públiques, fomentant aquest canvi de producció, de manera que es generi una millor consciència mediambiental en la ciutadania. Si això es duu a terme, aconseguiríem posicionar Vilafranca del Penedès al capdavant del nou paradigma de model d'indústria, producció i acció pel clima, tal com marquen els punts 9, 10, 11, 12 i 13 de l'Agenda 2030 de l'ONU.

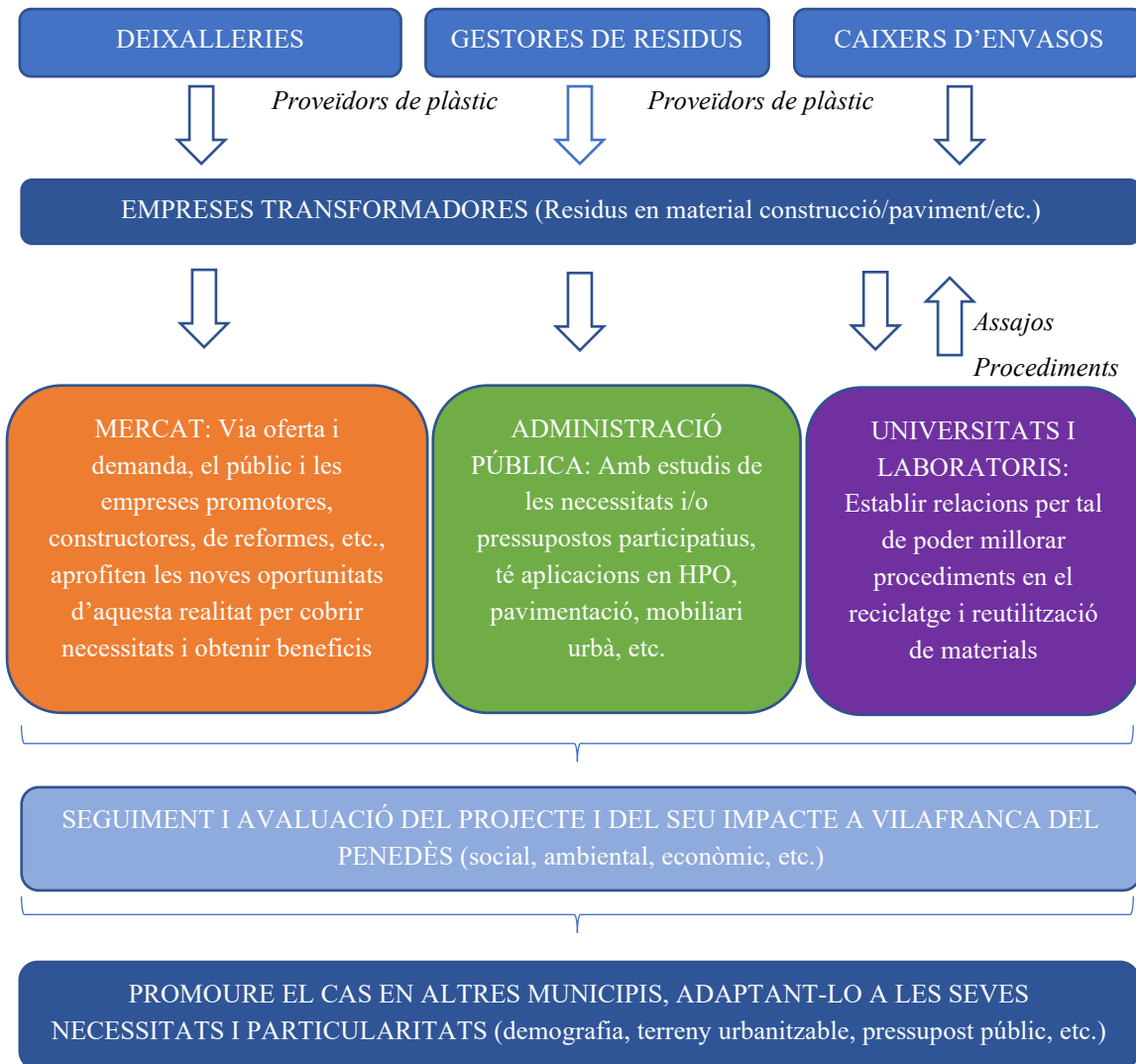

Els plàstics emprats per al desenvolupament d'aquestes idees provindran majoritàriament de les deixalleries i empreses gestores de residus, però una petita part podria també abastir-la la població mateixa. Això seria possible instal·lant caixers de residus: tant en Europa com en diferents municipis d'Espanya, la instal·lació de màquines que a canvi d'introduir envasos, recompensa a la persona que els introdueix amb cèntims, fa que reciclar tingui un incentiu per als més joves.

Aquest incentiu, no només té un avantatge econòmic, sinó que suposa diferents avantatges alhora:

1. S'eliminen residus dels espais públics (llaunes, ampolles, etc.)
2. Es crea una consciència col·lectiva entre els i les joves per tal que a mitjà i llarg termini, l'acció pel medi ambient sigui un valor indiscutible a la nostra societat.

Per tal de fer aquesta idea més visible, un primer esquema, que més endavant es pot detallar i desglossar en més fases, seria el següent:

Així doncs, el fet d'aprofitar els residus plàstics per a convertir-los en una eina que faciliti fomentar l'economia circular és vital a Vilafranca del Penedès i cal actuar des de l'àmbit local per posar fre a aquest problema global. Els avantatges que suposa per al medi ambient són òbvies; l'oportunitat de generar nous llocs de treball, crear consciència social dels nostres hàbits i contribuir a la millora en el disseny i construcció d'espais públics; accions que estan al nostre abast gràcies a aquest projecte.

És l'hora de fer un pas endavant en aquest camp, de veure més enllà del curt termini, ja que aquesta idea és una inversió en el llarg termini, i que necessita passar del model d'innovació de la quàdruple hèlix al de quintuple per tenir en compte la sostenibilitat del medi ambient. Tenim l'oportunitat de facilitar una solució als problemes estructurals d'habitatge que tenim al nostre país, i de poder servir d'exemple per tal que més municipis puguin seguir aquest camí.

Carlos Bladé Aguilar, mitjançant el present accepto expressament el tractament de les meves dades personals en els termes que s'estableixen a les bases reguladores d'aquest concurs.